

DOMOVINA

Uredništvo

je na Schillerjevi cesti št. 3. — Dopolne blagovilne fran-
kizir. rokopiši se ne vračajo.

Števila tiskrat na teden, vsak **ponedeljek**, **srečo** in **petek** ter vsa za
Avstrijo in Nemčijo 12 kron, pol leta 6 kron, 3 mesece 3 krona. Za Ameriko
in druge dežele toliko več, kolikor znaša poštnina, namreč: Na leto 17 kron,
pol leta 8 kron 50 vit. Naslovnina se pošilja upravitelstvu, plačuje se vnaprej.

Za inzerate

se plačuje od vsake peti-vrste po 20 vinarjev za vsak
tiskrat; za večje inzerate in mnogokratno inseriranje
znamenja popust.

Mesečna priloga „Slovenski Tehnik“.

Ideje in naša politika.

Bilo bi slabo znamenje za duševno izumsko nalogo naroda, ko bi v tej dobi splošnega duševnega vrvetja in presnavljanja pri našem narodu ne bilo opaziti splošne tega burnega valovanja duhov. Slovenci je predovzetan za nove ideje, da bi mogel ostati miren in se torej ni čuditi, da ne bije tudi pri nas boj začel in naziran. Le eno je pri tem obhaloviti in za nas jako nevarno, da v tem boju dostikrat ali navadno pozabimo na načela in se bojimo za ali proti osebam. Valed tega se rodijo in tega boja one odurne prikazni osebnega spajanja kakor so posebno na Kranjskem že dolga leta v navadi. Slovencem na neizmerno škodo.

V novejšem času je ista karikatura našega boja se začela pojavljati tudi na Štajerskem. Pod zaščito našel se dela v revnari in politika osebnosti. Kaj naj rečemo k temu če se n. pr. od strani „Kmečke zveze“ kratko malo prezirajo mnenja in zasluge skoraj cele slovenske inteligence, ki je v narodnem življenju emicentno važen faktor? Kljub temu hoče „Kmečka zveza“ ali pravzaprav uredništvo „Slov. Gospodarja“ na Štajerskem Slovencem poslance kar narokovati, nezmenit se za to, kaj poredi k temu ali drugemu poslanca inteligentna javnost. Ali se mar kmetom ni treba na to obrniti, če imajo v tej inteligenci prijateljske zaslonbe in pomoči pri svojem obnem boju za obstanek? Ali že ni to veliko vredno, če se volijo za poslance mođe, ki sares kaj znajo in so sploh sposobni sastopniki kmečke koristi? Se li more to o vseh kandidatih „Kmečke zveze“

trditi? Ali res nimamo boljnih mod nego so ti kandidati! Imamo jih, a „Kmečka zveza“ ali uredništvo „Slov. Gospodarja“ jih je iz zgolj osebnih nujenj odklonilo!

Najboljši odgovor za to nesramno in brezumno osebo politiko bi sedaj bil, da volilni okraj Rogatec-Šmarje-Kozje odkloni kandidataro dr. Korolca, ki si v svoji nadzosti domisljuje, da bo kar vse na Spodnjem Štajerskem komandiral, kakor da bi bili kranjski mamelaki, ki takim nadzostem gledajo skozi prste.

Mogoče je, da protikandidat dr. Korolcev ni prav srečno izbran in da bi drug imel več nade na končni uspeh, ki je v vsaki stvari in posebno v volilnem boju glavni stvar! Ne gre so tu za načela, ampak za pošteno lekcijo proti osebi politiki, kakor je brezobzirno uganja „Slov. Gospodar“.

Sad iste osebo politike je tudi, da se hoče v mestnem okraju „Maribor“ voliti od strani Slovencev pasar Tratinik. Kdor razmere pozna, bo na prvi mah vedel, da bo s tem le še bolj gotovo izvoljen Slovenec dr. Wastan. Ali ni tu bolj pametno, da dajo vsi Slovenci socialnemu demokratu svoje glasove pod pogojem, da ne bo delal proti Slovencem in da narobe volijo vsaj pri odtih volitvah socialni demokrati na Korolček v okrajih Pilberk-Bovlje Slovenia Grafenstera. Če so n. pr. v Gradcu volili duhovniki raje liberalca nasproti socialdemokrata, kot „minus malum“, zakaj bi sedaj v Mariboru ne volili soc. dem. proti nemškemu nacionalcu in s tem koristili Slovencem. Pa „Slov. Gospodar“ bo menda spet ostal trmoglavec in rekel „ju. tmet se!“

Tako pogubljivo in lažljivo osebo politiko, ki le po nepotrebnem narod razburja, moramo tem bolj obsojati in zavračati, ker ta volilni boj pri nas Slovinci sploh ne more biti načelni boj. Slovinci je premalo, da bi oni glede postarodaje mogli sploh kaj odločevati. To bodo storili drugi močnejši narodi. Edino kar imajo in morejo slovenski poslanci na Dunaju zastopati, so le narodne in gospodarske koristi, da v tem oziru svojem narodu od države zahtevajo garancij in pomoči. Vse drugo, verska šola, zakon t. dr. krišate besede so za nas prazne skrbi, za našo politiko brez fiktivne važnosti, ker nasreč v tem oziru ne moremo prav ničesar odločiti. Ako se torej radi takih ređij med seboj prepiramo in razvemo, kajemo le, da razmer ne poszamo in smo za politiko nezreli, ker se damo za nos voditi, po domače rečeno, se damo od nadstebel v osebo interese izrabljati.

Kdor ve in zna in more in hoče naše narodne in gospodarske koristi najboljše zastopati, ta bodi naš poslanec. Duhovnik.

(Dost. uređ.)

Prisnašamo ta članek iz duhovniškega perena, kot dokaz, da je tudi med duhovstvom še dovolj odkritorčnih moč, katerim je ljubezen do naroda in rodne zemlje več, nego do politične moči in slave svojega stana. Kar se načelnih vprašanj tiče glede kole itd. ostajamo pa trdno pri svojem prepričanju, izražnem v svojdnu dne 22. aprila t. l. št. 46.

Politični pregled.

Domače dežele.

O političnem pomena cesarjeveca bivanja v Pragi prvi nek državniki v današnjem „Zeitu“, da se sicer mnogo govori, da pomenja cesarjevo bivanje v Pragi začetek novih mirovnih pogajanj med Čehi in Nemci, vendar pa je gotovo, da o njih pred volitvami ne more biti niti govora. Kvečjemu bi moglo to bivanje okrepiti moralno silo mirnih in treznih ljudi napram narodnostnim hajkačem. Presojamo li cesarjevo bivanje v Pragi s kategorizaci stalitca, je jasno, da ne pomenja nikakega zmanjšanja nemškega vpliva v Avstriji, o katerem kriče nemški šasnikarji presupetehi. Smiselno je, ako se pomisli, da je bil varok največjega vsemirjenja Nemcev izključno češki nagovor pri pokaganju sklepnika za nikolajski most v Pragi.

Govoril pa je radi tega samo češki, ker je pozabil pred odhodom na slavnostni prostor listek z nemškimi besedilom doma. Govorice o tajnih punktacijah bar. Becka so prazne. Sploh ne bo pred isidom volitev nobenih mirovnih pogajanj.

Profesorski zbor praške tehniče si je ogledal z ministruma Marchetom in Pacakom ter delatnim namestnikom češkim Coudenhorejem prostor, kjer bo stala nova ljudska visoka šola za poljedelstvo in prirodoslovne vede. Postavitv bo trebe novo postopje z dvorano za 800 postulačev in kemičnim laboratorijem. Na vrta se bo naravno predočila šora in fauna kraljevstva češkega ter geologični profil.

LISTEK.

Simon Gregorčič.

Govoril dr. Prajo Kodica za Simona Gregorčičevi slavnosti v Mariboru dne 7. aprila 1907. (Daje.)

Očev Igo popisuje ta kraj takole:
„Tukaj po prisojnih obronkih severnega ribuhorkega brega so nasajene tajnoraste gorice, kjer zoreva plemenito vino; moč katolikaj bradami se zbijejo srebrnotne oljke, kakor bobotni šopi rožmarina; razen teh raste ondu množina drugačja južnega sadja: breskve, češnje, bruske, jabolka, mandlji, murve, smokve in slive. Na enostranski, osoni strani doline pa se razgrinjajo ameto vzgojeni nasadi borovca in gnelčja visoko po kamenitem brdu navzgor in sredi nepregledno dolge doline tebe sem doli izpod južnozatočnih vipavskih hribov izvirajoča rečica Branica, obrobljena s sivolistnim

vrbjem in topoljem tje doli do dornberkega jezca, kjer se izliva v narodje zelenovalne Vipave.“

V to dobo pa spadajo tudi prvi napadi na pesnikova dela. Lastni njegovi tovarishi so v ostrih kritikah razlagali njegova dela napačno, iskali misli, kakršnih tam najdi ni bilo, proglašili ga za heretika in pohajevalca mladine. Najhuje se je spodičkalo nad njegovo najboljšo pesnjo „Človeka nikar“, ki je bila priobčena v Stritarjevem „Zvonu“ leta 1876. s podpisom X in ki je kar elektrizirala vse čitajoči slovenski narod.

Še je dalje: prišlo so ovadne in prišlo je tako dabeč, da se mu je dovolilo maševati samo pri zprtihi vratih. Ljudstvo, ki je moza ljubilo daleč na vročeli, je začelo pretiti, da razbije vrata in udari plat zvonu, in ukaz so je postical. A mož je bil ranjen, sed je presodilno v pokoj in se nastanil na malem svojem posestvu v Gradišcu.

kjer je bival še leta 1888, ko je izšel drugi zvezek njegovih poezij.

Tudi ta zvezek ni našel milosti pri ostrih njegovih sodnikih in užaljen je bil do dna svoje duše. Iz vseh njegovih poznejših pesni se čuti, kaj je mož pretrpel v rahljem svojem srcu, in bil je, kakor pravi, „svetih moč mučenec“. (III str. 79).

Dalo bi se mnogo govoriti o tej dobi. A namesto tega navedem, kaj piše v ljubljanskem „Zvonu“ l. 1907. njegov sotrpni Kaaver Meško:

„Čas od leta 1888. od drugega zvezka Gregorčičevih poezij. do leta 1902. do tretjega zvezka poezij, pomeni velik dolg narodu slovenskemu. Odgovornost Gregorčičeva pred sodnikom je bila zaradi tega dolga in zaradi velikega talenta, zakopanega od pesnika ob temnih in težkih dnehi njegovga življenja, pač lahka. A kak bo odgovor onih, o katerih bi lahko govoril pesnik s svojim ljubljencem, so rodinim mu po duhu in po trpetju, z

Jeremijo, s tem najrazrazitejšim in najveličastnejšim pojavom med mislici in pevcip-rokoti stare zaveze: ... a delali so naklepe zoper mene in so govorili: Denimo strupen les v njegov kor in iztrebimo ga iz dežele, da njegovo ime ne bo več v spomina. ...

Če je molčal pesnik s svojo polno, kipečo dešo, je molčal pač proti volji. In ko je molčal in je trpel vse narod ob tem molku, je gotovo trpel pesnik najred. Tako je rodila kletvica nasprotnikov stotero in tisočero prokletstvo na narodu in pesniku samen.“

Postal je pesnik smrti in je pesnil le še predsmrtice, pogrebnice in posmrtnice. Sam pa je trdil:

Zdaj me nič ne dvigne,
Nič me več ne žali,
Rogan zdaj se hraji,
Rogan zdaj se hvati.

V solčani Gorici je dne 25. listopada l. 1906 zatrsal svoje trdne oči. (Daje) predočaje.

kazni bodo za zahteve protoslobo ublažene, reforma, ki je bila v Avstriji gotovo zelo potrebna. Kazensko postopanje pa se ne izpomeni.

Kranjsko.

— Velika koncerta „Glasbene Matice“. V „Glasbeni Matici“ so pripravila zopet nekaj izvanrednega. Dne 7. in 8. maja (v torek in sredo) se bo namreč izvajal v veliki dvorani hotela „Union“ v Ljubljani svetovnoznani Verdijev „Requiem“ (8na masa). Zložil je Verdi to delo, ko je bil na vrhuncu svoje slave, leta 1874. Izvajal se je do sedaj že v vseh velikih mestih z največjim uspehom na Dunaju, v Berlinu, Frankfurtu, Hamburgu, Londonu, Parizu, Rimu, Turinu, Florenci in drugih italijanskih mestih, v Bruslju, Monakovu, Zagrebu itd. Nastopilo bo pod vodstvom koncerta, vodje gospoda Habada 210 zborovih pevcev in pevki, 74 godcov dveh vojaških godb, 27. pešpolka in Ljubljane in 97. pešpolka iz Trsta ter nekaj članov „Glasbene Matice“, dalje štirje solisti, izmed katerih bodo trije domačini vzgojeni v „Glasbeni Matici“. Vseh sodelujočih bodo torej 289. Solo pejo: sopran gospa Jeannetta pl. dr. Fodranspergerova, alt gospa Ivica dr. Wagnerjeva, tenor zopred Ernesto vitez Cammarota iz Zagreba in bas gospod Julij Betetto. „Glasbene Matice“ vabi vse Slovence, da se udeležijo redke prilike in izrednega glasbenega dogodka, ki bo zopet pokazal, na kako visoki kulturni stopinji smo na glasbenem polju. Ker se bo koncert izvajal dva dni po vrsti, in je pričakovati obkret najmnogobrojnejšega občinstva, zato naj bi slavno občinstvo osebno z detele pismenin potom privedemo si osigurano vstopnico, ki se dobivajo v trdiški gospe Šelarkove v Šelenbergovih ulicah. Sedeti v parterju, na balkonu in galeriji po 2, 3, 4, 5 in 6 K, stojarka po 1 K 20 vin, za dijake po 60 vin.

— Velika veselica na korist bodoče Pridernevo kače se vrši dne 2. (v sličaju slabega vremena) dne 9. junija t. l. v Zvezdi v Kranju. Prosimo vsa p. t. društva, naj blagovoljno upoštevati omenjeni dan, ter določijo vr. veselice na poznejši čas, da se doseže popolniji gnetni uspeh.

— Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Ljubljani. V službo se sprejme: 3 poslovodja, 2 knjigovodja in korespondentov, 1 kontorist, 8 pomočnikov melane stroke, 3 pomočniki špecerijske stroke, 1 pomočnik manufakturne stroke, 4 pomočniki žmodne in galanterijske stroke, 1 kontoristinja, 1 prodajalka, 3 obena.

Službo iščejo: 4 knjigovodji in korespondenti, 3 kontoristi, 14 pomočnikov melane stroke, 4 pomočniki špecerijske stroke, 3 pomočniki manufakturne stroke, 3 pomočniki šeleninarske stroke, 19 kontoristinj, 3 blagajničarke, 6 prodajalk. Posredovalnice postojne za delodajalce popolnoma brezplačno, za delojemalce proti mali odškodnini.

Primerška.

— Slovenski kandidat na Gorškem. V tolminkem okraju kandidirata dr. Granter, odvetnik v Tolminu (nar. npr.) in dr. Ant. Gregorčič, c. kr. bogoslovni profesor v Gorici (kler.), v gorški okolici Mihael Gabrijevič, c. kr. višjesodni svetnik v Trstu (nar. npr.) in Alojzij Foa, c. kr. sodni tajnik v Gorici (kler.); in Krasn Aloja Štrkelj, c. kr. pot. št. delj. v Zadru (nar. npr.) in dr. Peter Lajnar, c. kr. vladni svetnik v Črnicah (kler.). Naj živi c. kr. slovenska Gorika!

— Zaprli so radi večletnega sod. dem. voditelja in kandidata J. Ropasa v Gorici, ker se je baje izrazil na nekem shodu, da je ljubevlada najprimernejša državna oblika. „Rečel Prapor“ trdi, da so Ropasa denuncirali klerikanci, „Slovenec“ pa pravi, da so to zvedeli otroški med ljudstvom. Ropas je oče šestih neproskrbljenih otrok.

Društvene vesti.

— Učiteljsko društvo za politični okraj Ljutomer izleti v četrtek, dne 2. maja t. l. k Mali Nedelji (tor zboruje po sledočem sporedu: 1. Zapisnik. 2. Dopisi. 3. Zgodovinska črtica o Mali Nedelji — kolega nadzornik S. Cvabto. 4. Razgovor o naročbi „Učiteljskega Tovarisa“ in o pristopu k „Učit. tisk. društvu“. 5. Sliedajenosti. NBI! S seboj se naj prinese Mohorjeva pomenarka I. — Vadije se bodo štev. 20, 52, in 61. — P. n. udje se prosijo za polnoštevilni poset! — P. n. kolegi in kolegice sosednjih šol so najrjudejše vabljeni! — P. n. prijatelji št. deljstva so nam dobro došli! Začetek zborovanja ob 9. uri dopoldne! Radi obeda se naj javi kolega nadz. Simons Cvabtoja! Na svidenje!!!
Odobr.

Listnica uredništva.

Og. dopisnike prosimo potrpljenja. Na brala se nam je težko doptati, da je mnogote prebrati vse v našem majhnem listu. Potrudi se bodena, da pride vse kalibr napote na vrta.

Loterijske številke.

Trst, dne 27. aprila 1907: 10, 19, 78, 21, 72. Ljub., 27, 90, 27, 53, 40.

SUKNA
in modno blago za oblačila
potpisovalna firma
Karel Kocijan
trgovca za sukno v Humpolcu na Šumskem. 181
Tvarnilna casa. o Vzorci franke.

Sprejemom

dva pomočnika
na Največjo oblika in mazila dela in enega na Zvezdi pri kralji 6-9 K na točen ali po kasa B. SCHWARTZ, Brodski Tamovog (Selsagrahka) 224 1

2 učenca

stara 20 let, se sprejmeta z dobro potrebo v pekariji. Gradec, Koseelgasse 4. Plača 1-2 K na teden. 224-1

Abiturient

išče primerne službe. Vstop takoj. Naslov pove upravništvo tega lista. 228 1

Trgovski pomočnik

melane stroke vojašnice prvot šell službe. Poselbe pod „Zvezdi 100“ Cven pri Ljutomeru.

Učenec

kateri ima veselje do manufakturne trgovine več slovenskega in nekoliko nemškega jezika ter politični starišev se sprejme takoj pri 229-1
Ivan Savnik v Kranju.

Spretnega pomočnika

melane stroke in pridnega učenca, sprejme takoj
AND. ELSBACHER, LAŠKO.
219 3-2

Posestvo

je naprodaj v trgu pri kolodvoru tik velike ceste v Šaleški dolini pripravno za vsako obrt.
Kje, pove upravništvo „Domovina“.
220 3-2

Lepo posestvo

v hišo in gospodarskim posodopi, obstoječe in 13 orlov zemlje, od teh 10 orlov travnikov v Gaherji pri Celju. Posamezni deli zemljišča se lahko razprodajo kot stavbišča. Vpraša se naj pri upravništvu „Domovina“.
218 3-2

Rolarja in kovača

ki sta večja v izdelovanju samokolnice (sajterj) sprejme takoj proti ugodni plači in stalni službi 220 3-1
„Istarna v Ljubli pri Mozirju“.

Zahvala.
Ob nenadni smrti našega nepozabnega soproga, očeta, staroga očeta, gospoda
Franceta Prislan
posetnika in trtana v Gorajevgradu,
izrekamo tem potom najrjudejšo zahvalo za vse nebrojne iskane blagega sočutja. Posebno se zahvalujemo prečastiti duhovščini, cenjenim gospodom uradnikom, slavnemu občinskemu odboru v Gorajevgradu, kakor sploh vsem sorodnikom, prijateljem in znancom, ki so predragemu ranjkemu ukazali združno čast.
228-1

Zahvala.
Za mnogotevilne dokaze prisrčnega sočutja povodom smrti njih ljube soproge, matere, tačbe in staro matere, gospe
Ane Morscher
izrekamo najprisrčnejšo zahvalo.
Mihael Morscher, zdravnik v pok. Redbina dr. Marcusa.
Hrastnik, dne 27. aprila 1907. 227 1

Les! kupuje po najugodnejših cenah proti gotovini, franko
Ljubljana državni kolodvor Šiška postavljene: **Poročaja Dephenghi v Ljubljani in sicer:**

vrata lesa	Debelost v cm	osna na kv. m	Debelost v cm	osna na kv. m	Debelost v cm	osna na kv. m	Dolgost v metrih
hrastov	od 20 do 60	K 25-	od 20 do 25	K 20-	od 15 do 25	K 15-	od 3 do 6 m
smrekov	od 20 do 60	K 20-	od 20 do 25	K 15-	od 15 do 25	K 15-	4 metre
mešastov	od 20 do 60	K 25-	od 20 do 25	K 20-	od 15 do 25	K 15-	4 metre
borov	od 20 do 60	K 15-	od 20 do 25	K 15-	od 15 do 25	K 15-	4 metre
jelkov	od 20 do 60	K 15-	od 20 do 25	K 15-	od 15 do 25	K 15-	4 metre
bukov	od 20 do 60	K 15-	od 20 do 25	K 15-	od 15 do 25	K 15-	3-15 in 4-50

hrastove deske 22 mm . . . K 20-, K 15-, K 10-, 1, 4 m.
hrastove frize 22 mm . . . K 250, K 15-, K 100 kratni met., dolgot 25 do 30 cm
bukove frize 22 mm . . . K 150, K 110, K 100 25 do 30 cm

B. B. Sprejemajo na vedno in cirkularisti in „gatermojstri“.
204 10-4